

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 14 Lutego r. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 6 lutego.

Dnia 25 października, Rada administracyi jeneralney Syberyi Wschodniej, odprawiła pierwsze swe posiedzenie w *Irkucku*, ze zwyczajnymi uroczystościami. — D. 12 grudnia, w rocznicę narodzin JEGO CESARSKIEY MOŚCI, członki rządu nowej gubernii jenijskiej, zostali installowani w mieście *Krasnojarsku*, w obecności JW. Radey tajnego *Lawńskiego*, gubernatora jeneralnego Syberyi wschodniej. — D. 1 stycz. r. t. rada jeneralna administracyi na Syberyi Zachodniej otworzoną została w *Tobolsku*, ze zwyczajnymi uroczystościami. Z tej okoliczności, rektor seminarium tobolskiego, archimandryta *Eugeniusz*, miał mowę, do obchodu stosowaną. A tak nowe urządzenia, objęte w ukazie z dnia 22 lipca 1822 roku, zaczęły się wykonywać po całej przestrzeni, wielkiej tej części państwa. (*Conservateur Impartial*).

Podług *Ruskiego Inwalida*: Zarządzający kijowską Kommissyą komisaryatską, 5tej klasy *Semeniuta*, naylaskawiey mianowany kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 2giey klasy. Urzędnicy kancelaryi komitetu, ustanowionego d. 18 sierpnia 1814 roku, naylaskawiey mianowani kawalerami: orderu s. *Włodzimierza* 3ciey klasy: rzadca kancelaryi, 6tej klasy *Grzybowski*; tegoż orderu 4tej klasy, naczelnik 3go oddziału i kassyer radca tytularny *Wasiljew*; orderu s. *Anny* 3ciey klasy: radey tytularni, naczelnik 2go oddziału *Porochownikow* i starszy jego pomocnik *Szklarewicz*.

Naylaskawiey mianowani kawalerami: orderu s. *Włodzimierza* 3ciey klasy: rzadca kancelaryi sankt petersburskiego wojennego jenerał gubernatora, radca stanu *Chmielnicki*; orderu s. *Anny* 2giey klasy oberaudytor warszawskiego ordonanshausu 6tej klasy *Zajcow*, i znajdujący się w *Taganrogu*, przy trzech kompaniach korpusu wewnętrznego straży batalionu garnizonowego wewnętrznego ekaterynosławskiego major *Płotnikow*; tegoż orderu 3ciey klasy: zostający przy JEHO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZU, w wydziale mistrzostwa dworu, 6tej klasy *Szmit*; oraz znajdujący się przy missyi rossyjskiej w Persyi w obowiązkach translatora podporucznik *Beglarow*.

P. *Helmersen*, pod tytułem *Podróży malowniczej w prowincyach cesarstwa rossyjskiego nad morzem bałtyckiem*, wydawać będzie rysunki i widoki litografowane dawnych zamków i klasztorów, w pomienionych prowincyach znajdujących się. P. *Helmersen* ma swoją litografię w Petersburgu na Wasiljewym Ostrowie.

Komitet opiekuńczy cesarskiego towarzystwa czelobubnego, w Woroneżu, na uczczenie wielkiej rocznicy narodzin Cesarza Jegomości, d. 12 grudnia (1822), na wspomnienie ubogich rodziny rozdał 554 rubli.

Kurs petersburski dnia 1 lutego: dukat holenderski nowy 11 r. 36 kop. Zmiana złota 2 r. 88 kop. Zmiana srebra 2 rub. 72½ kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długów: 68 assygn. — po — — 99½
68 brzęcząca moneta — — 96½ } procentow
58 takąż — — — — —

KRÓLESTWO POLSKIE.

Gazeta Warszawska, z dnia 1 lutego ogłosiła wyrok NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI i KRÓLA, pod dniem 18 (30) sierpnia 1822, zalecający, celem utrzymania woyska królewsko-polskiego, na rok 1823, w komplecie stopy pokoju, na cały rozciągłości królestwa, wybrać 3000 rekrutów, z rzędu popisowych, zaczynając od dnia 6 (19) września roku bieżącego.

Podług *Kuryera Warszawskiego*: Towarzystwo dobroczynności warszawskie, przez czas postu, we środy, w sali domu swojego, dawać będzie widowiska na dochód ubogich.

W górach karpackich spadły ogromne śniegi spodziewają się nadzwyczajnego rzek wylewu.

Wilej w wielu miejscach, w czasie tegich mrozow, gromadnie na obory napadali: niemało ich pobito.

TURCYA.

Stambul dnia 10 stycznia.

(z *Dostrzegacza Austriackiego*)

Z powodu tegiej zimy, jakiej w tutejszym kraju nie pamiętają, od kilku tygodni nie otrzymaliśmy wcale zagranicznych wiadomości; lecz tym szczęśliwsi jesteśmy, iż to, co się w bliskości nas dzieje, daje nam powód do zupełnego ukontentowania. Dopiero teraz okazało się jasniey, iż zguba *Haleta Effendego*, była równie szczęśliwym, jak ważnym wypadkiem, dla tureckiej Monarchii. Powoli przekonujemy się, jak liczne powody do niezgod, podeyrzeń, tajemnych prześladowań i intryg, tamujących interessa, z nim razem poszły do grobu. W środkach, przez rząd od tego czasu użytych, spostrzedz można spokojniejsze, prostsze i stalšie postępowanie. Ani śladu niewiadać niebezpiecznych żądań janczarów, których się z początku obawiało wielu takich, co niewiedzieli wcale o zdarzeniu tem i o upadku polubieńca. Przeciwnie za rzecz godną zastanowienia uważają to, iż od kilku tygodni nie odbywają się wielkie obrady, dawniey tak częste. Wielki Wezyr, *Kiaja Bey*, *Reys Effendi* i *Dzanib Effendi* między sobą, albo też bezpośrednio z Sultanem, naradzają się względem interesów krajowych, do czego żaden z dowódców wojskowych nie bywa wzywany. *Dzaniba Effendego*, chociaż nie posiada wysokiego urzędu, ani się o to wcale nie starał, można jednak słusznie uważać za duszę rządu tureckiego.

Wielki Wezyr *Abdullah Basza* i Wielki Admirał *Chosrew Mehmed Basza*, mają tak wiele osobistego znaczenia i powagi, iż z łatwością im przyydzie porządek w stolicy utrzymać, jeżeli im nie staną na przeszkodzie niejaki bezprawia żołnierstwa; o czem jednak w ostatnich czasach nie było słyhać. Główną atoli okolicznością jest zupełne bezpieczeństwo, w jakim teraz Grecy tu zostają. Od kilku tygodni nie oskarżono, nie prześladowano, ani uwięziono, żadnego *Rajasa* (poddanego tureckiego niewyznającego wiary mahometańskiej). Owszem wielki Wezyr, zaraz po objęciu urzędu, wypuścił na wolność wszystkich, znajdujących się w więzieniach *Bostandżego Baszy*, a *Kapudan Basza* ze swojej strony tych, co jęczeli w arsenale. Pomiędzy tymi znajdowało się wielu *Sciotów*, którym dano pieniędzy na drogę. Ten

systemat nie tylko w stolicy ma być przestrzegany; Porta kazała niedawno przyzwać do siebie znajdujących się tu agentów wszystkich Baszów, aby im oznaczyć, iż wyraźną wolą Sultana jest, aby z jego chrześcijańskimi poddanymi w całym państwie obchodzono się z łagodnością i oszczędzaniem. Toż samo w mocniejszych słowach wyrażono w okólniku Patryarchy, przeszłej niedzieli we wszystkich kościołach na przedmieściu Pera odczytanym.

Zdaje się, iż Porta postanowiła tą bronią odciąć powstanie pokonywać, i obojętnie patrzy na niebezpieczeństwo, że później tym sposobem celu swego dopnie. Wszystko, cokolwiek tu się stało, widocznie to okazuje. Dszellal Basza, następca Churszyda, przybywszy do Laryssy, zastał tam rozkaz, aby z największym umiarkowaniem postępował. Kapudan Basza rozpoczął w Smyrnie i innych miejscach, układy z mieszkańcami wysp. Można zawczasu przepowiedzieć, czy te kroki będą skuteczne; więcej się daleko po nich spodziewać można, gdyby powstanie, osobiście w Morei, zatrzymało było charakter więcej demokratyczny, gdyż z byłymi fanariotami i heterystami łatwiej daleko byłoby układać się, niż z naczelnikami rozbójników mainotskich. Oni jednakże są teraz prawdziwymi panami Grecyi, i za nadto przyzwyczajonymi do panowania, a nade wszystko tak bogaci, iż nie zechcą przystać na umiarkowane warunki, zwłaszcza jeżeli zupełna pewność dotrzymania ich nie będzie im dana, za ledwie nawet za ich życia, do czego wszyscy przed powstaniem jeszcze, jako spółnicy i narzędzia Alego Baszy, prawo utracili. W tem zasadza się istotna trudność tej okoliczności: gdyż u tych ludzi nie idzie rzecz o lud i los jego, jak w takich wypadkach łatwo się domyśleć można.

Od dni 10 nie przybył tu żaden goniec, a nawet żaden tatar. Od połowy miesiąca grudnia nieustannie padające śniegi uczyniły wszystkie drogi niedostępnymi. Zegluga również jest zataśmowana. Przez cały grudzień panowały na czarnym morzu gwałtowne burze, które zatopiły przeszło 60 okrętów, a między temi 8 austriackich. Brzegi morskie od Emine Burnu aż do wnieścia na Bosfor, okryte są kawałami rozbitych okrętów, powyrzucanemi na piasek sprzętami i trupami.

O Lordzie Strangford nie mamy żadnej wiadomości. Zegluga jego w czasie teraźniejszej burzliwej i przykrey pory roku wiele dozna trudności. (Dnia 4 stycznia wypłynął z Korfu, a podług listów z Neapolu, d. 6 tego miesiąca znajdował się na wyspie Zante.)

FRANCYA.

Paryż dnia 1 lutego.

(z Gazety Warszawskiej.)

Słychać, iż Król Jmé obejrzy wkrótce półki gwardyi, które mają udać się do wojska na granicę hiszpańską.

Dnia 29 z. m. o północy Hrabia Pozzo di Borgo, poseł rosyjski przy dworze tutejszym, wysłał nadzwyczajnego gońca do Petersburga. Ministeryum interesów zagranicznych wysłało ztąd dnia 28 z. m. gońca do Wiednia; dniem zaś wprzód, poseł angielski wyprawił gońców do Londynu, Madrytu, Wiednia, Frankfortu i Amsterdamu. Dziś Hrabia Pozzo di Borgo daje wielki bal, na który przeszło 800 osób jest zaproszonych.

Jeden z dzienników francuskich, donosząc o wychodzeniu wojska austriackiego z Piemontu, wyraża: „Jest inne królestwo, gdzie obecność tego wojska byłaby nie równie potrzebniejszą. Miało z początku udać się do Austrii; lecz odebrało rozkaz pozostania w Lombardyi. Może zapewne mieć chlubne zlecenie, aby należało do przywrócenia tronu Ferdynanda.”

Słychać, iż nie masz jedności między członkami rejencji hiszpańskiej. Jedni drugich obwiniają o porażkę wojska wiary, a użycie pieniędzy miało dać powód do poróżnienia. Margrabia Matafloryda chce się oddalić, a przynajmniej pułkownik Alvarez de Toledo w liście do wydawcy

dziennika, *Biała Choraćgiew*, nazywa go byłym prezesem regencyi.

Mówią, iż rząd nasz, uważając Króla hiszpańskiego za będącego w niewoli, uzna wkrótce pewną znakomitą osobę za rejenta hiszpańskiego, przy którym posłowie zagraniczni zostawac będą.

Pan Sampaio, sprawujący interessa portugalskie, był na zagajeniu posiedzenia izb. Nie zdaje się, aby konsul nasz w *Lisbonie* odebrał rozkaz opuszczenia Portugalii. Pan Sampaio, nie odebrał zalecenia, ani od naszego, ani od swojego rządu, aby żądał pasportu do wyjazdu, co jednak może nastąpić: gdyż Portugalia oświadczyła chęć popierania wspólnej sprawy z Hiszpanią.

Między znakomitymi wyjeżdżającymi ztąd hiszpanami znajdują się: Pan Labrados, Margrabia Casa Irujo, Xiążę Masserano, Hrabia Cos Rios, brat zmarłego Xiążęcia Fernan Nunnez, Pan Martinez, lekarz nadworny Króla hiszpańskiego, i Pan Marqueti, 80cioletni starzec, który od roku 1791 bawił w Paryżu.

Paryż dnia 3 lutego.

(z tejże gazety.)

Dzisiejszy *Monitor* zawiera postanowienie królewskie z d. 2 b. m. względem nowego urzędzenia wydziału lekarskiego przy akademii tutejszej. Będzie 23 profesorów, którzy później mają być wymienieni.

Policya zabrała 126sty numer pisma peryodycznego *Album*, gdzie umieszczony był artykuł pod napisem: *Scena na giełdzie*, obrażający wielu jenerałów poruczników i marszałków polnych, którzy mają otrzymać dowództwo w wojsku. Ministeryum pociągnęło wydawcę tego pisma do sądu.

Wczorajszy *Dziennik Rozpraw* zawiera: Smieszne przesady gazet hiszpańskich. Espektador w opisanu środków wojskowych, jakimi stany rozrządzać mogą, skłaniają nas do podania następującej, z urzędowego źródła czerpanej wiadomości, o prawdziwej liczbie wojska hiszpańskiego: 23,000 piechoty, w co wchodzi korpus *Miny*, stanowią całą obronę półwyspu. Oprócz tego jest jeszcze 5 lub 6 półków jazdy, ale niezupełnych. Artyllerya i korpus inżynierów są bardzo małe, a wszędzie brakuje potrzeb wojennych. Z tej słabości można sobie objaśnić to, iż gieriylasowie rojalistów ośmielają się posuwać aż pod bramy stolicy. Smutny stan potęgi morskiej jest powszechnie wiadomym; co nawet urzędowe raporty hiszpańskie przyznają. 6 okrętów liniowych i 7 fregat stanowią całą flotę, a w tak złym znajdując się stanie, iż zupełnej naprawy potrzebują, nim na morze wypłynąć mogą.

P. Balmaseda, agent regencyi hiszpańskiej otrzymał tu od niej pismo, datowane z *Tuluzy*, d. 29 z. m. i przez 4 członków rejencji podpisane, a donoszące, iż rejencya za dwa dni opuści *Tuluze*, i uda się napowrót do Hiszpanii. Pogłoska więc o rozdzieleniu członków rejencji, i oddaleniu się Margrabiego Mataflorida, zdaje się bezasadną. Osłabiają także list Pana Balmaseda, umieszczony w dzienniku *Biała Choraćgiew*, donoszący, iż P. Mataflorida jest ciągle prezesem rejencji, i póty nim będzie, póki Król hiszpański nie odzyska wolności swojej, lub jaki Xiążę z rodziny jego nie obecmie prezesostwa, co już rejencya w manifestie swoim z d. 14 sierpnia r. z. oświadczyła.

Paryż dnia 2 lutego.

(z Gazety Ryżk. Zuschauer.)

Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych PP. Ravez, Bonald, Kergorlay, Causans, i Martignac, najwięcej kresek mający, ogłoszeni zostali kandydatami do prezydencji.

Xię Angouleme, d. 1 marca uda się do Bajonny.

D. 15 wszystkie wojska, staną na linii w gotowości do boju. Jego Królewska Wysokość wkroczy do Nawarry.

Jenerał Donnadieu przeznaczony jest do wojska w Katalonii.

Minister wojny dał wczora wielki obiad dla jenerałów, którzy się do Hiszpanii udadzą mają. Między nimi widziano jenerała Quesadę w galowym mundurze hiszpańskim. Dzisiaj otrzymaliśmy

list z Madrytu pod d. 26 nadzwyczajną drogą. Francuzki poseł P. de Lagarde o północy nie opuścił jeszcze Madrytu. Słychać, że rano prosił o pasporta, i dniem później ztamtąd wyjedzie.

Paryż, dnia 29 stycznia.
(z teyże gazety).

Xiężna Angouleme miała wyświadczyć istotną przysługę dla woyska wiary. W Paryżu u Ouvrarda otworzona pożyczka dla tak nazwaney regencyi, nie znajdując ochotników, miała już upaść; dom Rougemont był się usunął, a P. Ouvrard nie znalazł subskrybentów. Wtedy Xiężna Angouleme 20 mil. fran. na swe prywatne posiadłości zaliczyć kazała. Dopiero pożyczka iść zaczęła, a to następny sposobem: Xiężna żąda powrotu summy wtedy, kiedy regencya zupełne zwycięztwo odniesie, i rządu Hiszpanii obejmie. Subskrybenci nie dają gotowych pieniędzy, ale obowiązują się tylko, podpisane summy, po zupełnem pokonaniu Hiszpanii zapłacić. Ten warunek zaspokoili spekulantów, którzy sprawiedliwie rozumują: „Jeśli regencya urygelska zwycięży, wówczas pożyczka znajdzie swą wartość; a jeśli nie, tedy my płacić nie będziemy.“ Tym sposobem pożyczka przyszła do skutku. Insurgeneci, którzy prawie wszyscy na ziemię francuską wyparci zostali, mają teraz środki do nowego organizowania się.

Bajonna dnia 28 lutego.

(z teyże gazety.)

Gońcy i sztafety z różnych stron tedy przebiegają, jak w roku 1808. Jenerał Antichamp otrzymał wczora depeze, odwołujące go do Paryża. Pogłoski o wojnie, które w tey chwili krążą, zdolne byłyby obudzić w nas niespokojność, gdybyśmy nie byli przekonani, że woysko nasze nie jest w stanie wyjścia w pole przed upłynieniem trzech miesięcy.

Odonnel znajduje się jeszcze ciągle w St. Jean Pied de Port; w ostatnich dniach wypłacono mu milion franków. Ztąd do St. Jean Pied de Port, urządzono szybką pocztę dla zbiegów hiszpańskich.

Paryż dnia 5 lutego.

(z teyże gazety.)

Oprócz Xiędza Desjurdins, wielu xięży nie przyjęło mieysce biskupich, na które mianowani byli.

Do poselstwa podziękowania parów, nie Hr. Daru, ale Baron Barente, podał wniosek poprawy, a Hrabia Daru go popierał; Hrabia Segur podał dodatek do wniosku poprawy. Poselstwo to zawierało życzenia pokoju; czemu się Hr. Villele opierał; obrada skończona została, nim Xiążę Talleyrand, Xiążęta Broglie i Larochevoucault, za odmianną mówić mogli.

Gazeta Etoile donosi, że Xiążę Lorenzo był na obiedzie u Xięcia Orleańskiego.

Wczora Xiążę Lorenzo otrzymał z Madrytu gońca, który był wysłany z rozkazem, aby we 24ch godzinach Paryż opuścił. Xiążę więc wyjedzie w sobotę.

Hrabia Lagarde otrzymał listy odwołujące d. 25, i chciał z Madrytu d. 27 wyjechać; dla uniknienia zaś smutnych wypadków, któremi stan tey stolicy zawsze zagraża, Hrabia konno tylko, jakby na przejażdżkę, z Madrytu wyjechał; osoby poselstwa zostały dla strzeżenia papierów; ale też zostały odwołane i otrzymały rozkaz Madryt opuścić i do posta pospieszyć.

(z K. H.) Monitor zawiera następującą listę jenerałów, o których słychać, iż mają być umieszczeni przy woysku hiszpańskiem: jenerałowie porucznicy: PP. Baron Cannuel, Hr. Molitor, Xiążę Hohenlohe, Hrabia Curial, Vice Hrabia Roussel d'Hurbal, Vice Hrabia Tirlet, Hrabia Guilleminot, Hrabia Bourck, Vice Hrabia Carter, Vice Hrabia Domont, Hrabia d'Antichamp, Baron Dode de la Brunaire, Baron de Damas, Vice Hrabia Donnadieu, Vice Hrabia Pamphille Lacroix, Baron de Conchy, Vice Hrabia Obert; marszałkowie obozowi: PP. Vice-Hrab. Corsin, Hrabia de la Roche Aymond, Baron Bruny, Baron Bonnemains, Hrabia Grundler, Baron Gressot, Vice Hrabia Vallin, Vice Hrabia Tousseint, Vice Hrab. Pelleport, Vice Hrabia Jamin,

Vice Hrabia Vasserot, Baron Berge, Baron Ordonneau, Hrabia Meinadiér, Baron Vincent Schalter, Baron Buber, Vice Hrabia Vincent de Maringoné, Hrabia Quinsonas, Hrabia Rustignac, de Vittré, Baron d'Albignac, Hrabia Arman de la Leyère, Hrabia de Saint Chamont, Vice Hrabia Bertier de Sauvigni, Hrabia de Vence, Vice Hrabia de Saint Mars, Hrabia Potier, Hrab. de la Rochejaquelin, Hrabia Mellet, Margrabia de Marguerje, Baron Dukermont Gougeon, Vice Hrabia Saint Hilaire, Baron Brincart, Hrabia d'Arbaudjoudes, Vice Hrabia Picot de Peccadeuc, Baron Faverot, Baron Rohault de Fleury, Baron Deschamps.

ANGLIA

Londyn dnia 4 lutego.

(z Gaz. Ryżk. Zuschauer.)

Wyjątek z mowy zagajającej parlament w imieniu Króla Jegomości: „Milordowie i Mości Panowie! Mamy polecenie od Króla uwiadomić WPP. iż od tego czasu, jak Najjaśniejszy Pan w parlamencie WPP. oglądał, ciąglem i statecznem jego usiłowaniem było, pokoy dla Europy zapewnić.“

„Stały w zasadach, które Król Jegomość światu ogłosił, jako prawidła swojego postępowania, usunął się od wszelkiego uczestnictwa, któreby mogło być uważane za wdawanie się w sprawy wewnętrzne Hiszpanii. Od tego czasu Król Jegomość dokładał największych usiłowań, i teraz nieprzestaje dokładać starania, ażeby obecne nieszczęsne poróżnienie między hiszpańskim a francuzkim rządem ułagodzić, i ile można nieszczęście wojny między Francją a Hiszpanią odwrócić.“

Londyn, dnia 31 stycznia. (z teyże gazety.)

Wczora rada gabinetowa trwała przez 6 godzin.

Ze smutkiem dowiadujemy się, że polityczne postępowanie Wielkiej Brytanii w terażniejszym przesileniu cywilizowanego świata, stało się nagle przedmiotem wątpliwości i niepewności; zdają się utrzymywać, że P. Canning żąda uwolnienia (Sun.)

Rozsiana pogłoska o uwolnieniu Hrabiego Liverpool i Pana Canning jest bez zasady. Hrabia i wielu jego kolegów wyjechali do Brighton dla znajdowania się na radzie, względem mowy królewskiej na zagajenie parlamentu (Courier).

Gazeta Courier wyraża: we wtorek w Paryżu rozeszła się pogłoska, że wielkie Mocarstwa podały Anglii wspólną notę, żądając wyraźnego oświadczenia swoich zasad i polityki, jakich się będzie trzymała pod czas wojny między Hiszpanią a Francją.

Dzisiejsza gazeta Courier zdaje się twierdzić, że Francya otrzymała od nas zaręczenie, iż zachowamy najsurowszą neutralność; ale sama bynajmniej temu nie wierzy, a tym bardziej, że hiszpański rząd na przełożenie posła angielskiego, skłoni się do umiarkowańszych uczuć.

Listy z Paryża wyrażają: że Król Jegomość francuzki oświadczył głównym mocarstwom europejskim, iż powaga korony jego wymaga, wypowiedzieć wojnę Hiszpanii.

Podług zaręczenia pism publicznych, zapytano się w Irlandyi wszystkich dowódców regimentowych: czyli się nie znajdują w batalionach oranżysty, wiele i jakich stopni? czy nie uwiedli oni żołnierzy, i których mianowicie, ażeby zostali członkami łóż oranżowych? Regimenta, w których się oni nie znajdowali, otrzymały podziękowanie.

Jak w wielu innych hrabstwach, tak i w Londynie, obywatele na ogólnym zgromadzeniu postanowili: podać prośbę do parlamentu, względem reformy izby niższej i ułożenia prawa względem wybrów, stosownie do oświecenia i potrzeb wieku. Mizerna miasteczka i wsie wybierają posłów do izby niższej, gdy tym czasem wielkie miasta, handlem i rękodzielniami bawiące się, jak np. Manchester, Birgmingham, Leeds, Halifax, mające ludności po 400,000, nie mają prawa wybierania deputowanego na parlament, dla tego, że podupadłe teraz miasteczka miały już to prawo, kiedy z po-

wyżej wymienionych miast bogatych rękodzielniczych żadne jeszcze nie zakwitło.

Gazeta *Morning Chronicle* wyraża, że na ostatniej radzie gabinetowej bardzo się ministrowie w zdaniach różnili; że politycy ze szkoły Lorda *Castlereagh* już bliżej byli wygranej, i zmuszenia *P. Canning*, do usunięcia się z ministerium. Jednak w końcu uledez musieli, co się wyraźnie okazuje z nowych mianowań ministerjalnych.

N I E M C Y.

Lipsk dnia 10 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Niespodziewanie odebrano tu dziś nagłędzie wiadomość, o zajęciu *Madrytu* przez wojsko wiatry; o mowie Króla angielskiego, mianey na zagajeniu parlamentu, i wzmiankujacey o utrzymaniu pokoju, a na koniec o podniesieniu się ceny papierów skarbowych w *Paryżu*. Wiadomość ta podwyższyła także cenę papierów skarbowych w tutejszem mieście, lubo jeszcze nie obeymuje dokładnie szczegółów. Wszakże przy rozmaicie teraz krzyżujących się interessach, potrzeba być ostróży, i wtenczas tylko dawać niejaką wiadomość podobnym kupieckim doniesieniom, gdy pochodzą z dobrego i pewnego źródła.

Frankfort nad Menem dnia 31 stycznia.

(z *Gazety Ryz. Zuschauer*)

Wczora o pół do siódmej wieczorem, róg nadzwyczajny, pierwsza tu przyszła wiadomość z *Paryża*, o treści mowy królewskiej, zagajającej posiedzenie Izby francuzkich. Tym czasem nadeszły z *Paryża* listy do domu *Rothschilda*, z nowemi obietnicami pokoju. Mówią, że w *Madrycie* zaszła odmiana ministrów: minister zewnętrznych stosunków, *San Miguel*, ustąpił ze swego urzędu, a generał *Alava* po nim objął; *Morillo* zaś objął ministerium wojskowe. Nowiny te, szybko się na birży rozniosły, i do tego bez wątpienia zmierzały, ażeby nagłego spadnięcia papierów nie dopuścić.

S Z W E C Y A.

Kuryer Warszawski zawiera ze *Sztokholmu* Zjazd w naszej stolicy, z przyczyny seymu, jest tak liczny, jakiego nie było od lat 20st. Mowa królewska, miana na zagajeniu seymu, uradowała wszystkie stany. — Teatr narodowy znowu powraca do dawnej świetności, przez powrót aktorów, którzy już byli opuścili scenę, i przez kilka dzieł oryginalnych, napisanych z dziejów oczysztych.

Genewa dnia 23 stycznia.

Pozawczora przybył tu z *Wiednia* Hrabia *Langeron*, udający się do *Paryża*; Hrabia *Capodistrias* jeszcze się u nas znajduje. Mówią o przybyciu *F. M. C. Bubny*, który ważne ma mieć polecenia w *Szwajcaryi*. Oczekują tu jeszcze drugiego dyplomatyka. (z *Korr. Hamb.*)

WIADOMOŚCI RÓZMAITE.

(z *Kurjera Warszawskiego*.)

W *Algierze* czynią wielkie przygotowania do wyprawy morskiej: grożą, że *Dey* algierski chce prowadzić wojnę z *Hiszpanią*.

We *Francyi* w ciągu lat 12, to jest: od roku 1800 do 1812, zbudowano 500 mil francuzkich drogi bitew, co czyni wiorst 2,094½; więc wypada na jeden rok 174½ takichże wiorst. Postęp roczny budowy dróg w Królestwie Polskiem połowie tej ilości wyrównywa.

Balów publicznych płatnych tego karnawału w *Warszawie* było 40.

Mali *krakowiacy* *Kątscy* pierwszy raz w tej stolicy na teatrze narodowym pojutrze okażą swą zdolność. Grać będą na skrzypcach, fortepianie, fleciku, śpiewać, deklamować, towarzyszyć bębniem przy marszach.

Zbytek wskazał nową modę: przy biletach winszujących nowego roku przysyłać podarunki, lub winszując osobiście składać dary. Widziano w *Paży-*

żu w dzień nowego roku jeżdżące rozmaite osoby; iśi karety były napelnione podarunkami; te dary składano na przygotowanych ozdobnych stołach; widziano na nich perskie szale, srebra, brzozy, porcelany, klejnoty, obrazy, rzeźby, książki w eleganckich oprawach i. t. d. (za panowania *Władysława IV*, był podobny zwyczaj w *Polszcze*.)

Tegoroczna zima dała powód stelmachóm, połączonym z kuśnierzami, robić pojazdy zimowe; są one wewnątrz wyłożone futrem: sobole, tygrysy, i gronostaje są najwięcej używane.

W zeszłym roku autorowie dramatyczni francuzcy napisali nowych sztuk 175; *Dziennik* sporów twierdzi, iż z tych sztuk, dobrych jest aż dwie.

W *Manszester* kotlarz tak był niegospodarny, że, zmarnowawszy wszystko, chciał się utopić; i w tym zamiarze stanął nad brzegiem rzeki: postrzegła młoda dziewczyna, piorącą chusty; śliczna, młoda i wesola, pracując nocila narodowe spiewy. Tak była przyjemną w tej chwili, iż kotlarz nagle się rozkochał, zaniechał zamiaru odebrania sobie życia, dzień i noc pracował, i w pół roku dorobił się tyle, że zrównał się z najpierwszymi swymi kolegami; będąc już w dobrym stanie, prosił o rękę wesolej praczki; otrzymał ją; odbył wesele na tem miejscu, gdzie poznał swą wybawicielkę, i żyją od roku najszczęśliwiej.

O Loteryi, na którą stawia się nieruchome majątki i 1,322,000 rubli bank. assygn.

Kommissya Naywyżey ustanowiona dnia 31 lipca 1821 roku ogłasza, że przeznaczone od dnia 15 terażniejszego nowembra ciągnięcie loteryi na nieruchome majątki, położone w guberniach: *Niżgorodzkiej, Orłowskiej i Tulskiej*, i na pieniężne summy 1,322,000 rubli, dla nierozebrawa zupełney liczby biletów, odkłada się do sześciu miesięcy, to jest do dnia 15 maja następnego 1823 roku, i że sprzedaż pozostałych biletów kontynuować się będzie w Kommissyi codziennie, od godziny gley zrana do gley po południu, a także w *Moskwie* w *Kantorze handlowego banku*, w *Skarbowey Izbie*, i w guberniach u *P.P. Cywilnych Gubernatorów i Wice-Gubernatorów*; przy tem Kommissya peczytuje za obowiązek zapewnić Publiczność, że podług przyjętych od Kommissyi środków, ciągnięcie loteryi zacznie się w dniu 15 maja następnego 1823 roku nieodmiennie. Poźniej zaś Kommissya uwiadomi wczesnie o szeregach przygotowań do uskutecznienia ciągnięcia samey loteryi.

Autentyk podpisali:

Zarządzający Ministerium spraw wewnętrznych
Hrabia *W. Koczubey*.

Minister Skarbu Hrabia *D. Gurjew*.

Senator *Arkady Stałypin*.

Sankt-Petersburski Poczty-Dyrektor Konstanty Bulhakow.

Stosownie do poruczenia *J.W. Zarządzającego Guberniją*, Redakcyja uwiadamia, iż życząc kupić bilety na tę loteryję, nie tylko wszechności każda osoba, ale i zgromadzenia lub towarzystwa (obseztwa), mogą je otrzymać w każdym czasie, tak w tutejszey Izbie *Powszechney Opieki* (Przykaz Obseztewiennaho Pryzrenija) jako też we wszystkich powiatowych *Kaznaczeystwach gubernii wileńskiej*, za opłatę ustanowioną pięćdziesiąt rubli assygn. . Przedaż biletów w *kaznaczeystwach powiatowych* trwać będzie do dnia 10 marca nadechodzącego 1823 roku, a w *Izbie Powszechney Opieki*, i w *wileńskim powiatowém Kaznaczeystwie* do dnia 15 marca pomienionego roku; i jeżeliby jakakolwiek liczba ich pozostała niewypredana, ta stosownie do zalecenia *J.W. Ministra Skarbu*, odesłana zostanie napowrót do Kommissyi Naywyżey ustanowioney w *Sankt-Petersburgu* dnia 31 lipca 1821 roku, nieodmiennie na dzień 1 kwietnia 1823 roku, i wtedy sprzedaż biletów loteryjnych w *Gubernii Wileńskiej* zupełnie ustanie.

Pozwolono drukować. Z polecenia *J.W. Wojennego Litewskiego Gubernatora*.

Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 14 Lutego Roku 1823 r. s.

P o z e w.

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATOR-SKIEY MOŚCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

UU. X. Mateuszowi Stulgińskiemu Alt. Szweks. X. Wincentemu Zawadzkiemu Alt. Judr. X. Dominikowi Wirszyle Pleb. Tenen. Michałowi Szymkiewiczowi Chor., Józefowi Matusiewiczowi Rot., Kanutemu Woytkiewiczowi b. Ass., Józefowi Milmontowi, Antoniemu Kibortowi, Tatianie z Meyszowów Bucewiczowej b. Prezyd. Aktorcy, a Iwanownie Sokołowownie córce sukcesorce, Józefowi Burneykowi b. Sędz. Ross. a Rafałowi Kownackiemu b. Sędz. Granicz. Szawel. wlewko nabywcy, Wincentemu Tymieńskiemu wach. woysk pol., Janowi Strzegoskiemu Komor. Ptu Ros., Leonowi, Adamowi, Kazimierzowi i Ignacemu braciom, Agnieszce i Katarzynie siostram Słaboszewiczom, Franciszkowi, Ludwikowi i Wincentemu Gutowski, Rozalii matce, Leonardowi i Wiktoremu synom, Zofii in voto Temaszowej Drukteyniowej, Klarze in voto Siawcillowej, Julii i Antoninie córkom Siawcillom, Mikołajowi Bucewiczowi b. Sędz. Tel. Oycu, Karolowi Kapit. woysk ross., Józefowi por. woysk ros., Alexandrowi i Romanowi Sędz. braciom, Mikołajewiczom Bucewiczom synom, Leonardowi (Kryspinowi dwu imiennemu i Edmundowi braciom Ludwikowiczom Bucewiczom Komor. Xież. Zmudz., Adamowi, Marcinowi Braciom Jerzewiczom Bucewiczom, Jerzemu Regent., Tadeuszowi Chor. braciom Kazimierzewiczom Bucewiczom, Jakubowi Franciszkowi i Adamowi Adwokat. Rossień. braciom Stanisławowiczom Bucewiczom, młotnim Janowi i Eleonorze Andrzejewiczom Bucewiczom z dokładem opieki, Wincentemu Stanisławowiczowi Bucewiczowi Chor. oraz Teofilu z Dworzeckich Bucewiczowej Chor., X. Antoniemu Willimowiczowi Pleb. Chweydan, starszemu, Pawłowi Giedwillowi Pisar. cel., Demazemu Jótkiewiczowi por. opiekunom Szpitalu Chweydań. WW. OO. Konwentu Telsz. Kretyngowskiego Cytowian. i Datnowskiego Xieży Bernardynow. Pozew przed Sąd Ziemski Ptu Rosień. na kadencją następną trzy Królską 1823 r. sędzić się mającą, z referencyą do uczynionego 1822 r. grudnia 5 w Sądzie Ziem. Ptu Rosień. oświadczenia z powódz. Ur. Stanisława Stanisławowicza Bucewicza Chor. Ptu Kork. podany oto: zeszły do wieczności s. p. Ignacy Bucewicz b. Prezydent Ziem. Ptu Rossień. testamentową dyspozycyą w roku 1822 februaryi 13 przez się uczynioną, dobra swe dziedziczne Stare Pejurze, Gwaldy, Głoryszki, połowę Judran i inne attynencye do nich należące w Pcie Rossień. położone z obowiązkiem zaspokojenia wszystkich kredytów realnych i przed testamentowemi obligami obdarzonych Donatoryuszow Ur. X. Jerzemu Bucewiczowi Altar. Solan. jako Bratu rodz. a tem samem naturalnemu sukcesorowi, wiecznością zapisał, któren dla słabości zdrowia defektami zwatłonego, prawem wieczysto zręcznym w roku idącym 1822 apryla 19 d. Dat.

Eor. przed Aktami Ziem. Ptu Rosień. przyznany, do zaskutecznienia warunkow testamentowych dziedzictwo ziemnych majątkow na żał. przeniósł, lecz kiedy i żał. rozpatrzywszy się, widzi siebie bydź niezdolnym, aby stosownie woli zeszłego Prezydenta mógł przez się wszystkich realnych kredytów i Donatoryuszow zaspokoić, i należne zadowolenie dopełnić, tem więcej, gdy z rozwagi pozostałych interessow po zeszłym Prezydencie są stosunki mylnych pretensyow, prócz tego obżał. Sobolewscy mają rzecz w Sądzie Ziem. Rossień. z zeszłym Prezydentem rozrachunkowa, i dalsze bydź mogą różne w subselliach procedera, takż gdy obżał. Adam Bucewicz Adwokat Rossień. (jak daje się słyszeć) za tytularnym prawem zastawnym, tylko do upłacowania głosu na elekcyach obywatelskich sobie wydanym, zamierza rościć pretensyą o 10,000 rubli ass. jakby sobie należnych, z jakiey okoliczności żał. był przymuszony oświadczenie i manifest zapisywać, obok tego, gdy donataryusze przez obligi sobie powydawane, stają się, acz częściowe biorącemi, udział pewny z funduszu zeszłego s. p. Prezydenta Bucewicza dla jego aktualnych kredytów odpowiedzi uległego, a ztąd stosunek ar. 18 z roz. 7 gdy kaźden Donataryusz w proporcją wziętku swojego staje się bydź winnym do proporcjonalney deportacyi tegoż aktualnego zeszłego Prezydenta Bucewicza długu, dla jednoczasowego zatem wszystkich kredytów rozpatrzenia, i dla domierzenia wszystkim rzetelnym i sprawiedliwym pretendantom satysfakcyi, przychodząc dell. do Sądu Ziemskiego następne zakłada proźby: przeznaczenia Sądu Taxatorsko Exdywizorskiego, tak dla rozpatrzenia jednoczasowego wszystkich pretensyow, jako też na usatysfakcyonowanie wszystkich donataryuszów z funduszu pozostałego, po zeszłym Prezydencie Bucewiczu, i kolejno z ich wziętków na zaspokojenie realnych wierzycieli, przepisania w tych obiektach, temuż Sądowi zjazdowemu reguł właściwych, naznaczenia dla żał. dell. jako dopełniającego satysfakcyą i aktora rzeczy na utrzymanie wygodnego życia, odpowiednich alimentow, tegoż pozostałego majątku oddania w Administracyą żał. dell. i tego wszystkiego decydowania, co czasu sprawy proszono będzie, z wolną popławą żaloby pozywa. Na pozew Ziemski Powiatu Rossieńskiego.

Roku 1822 mca xbra Woźny, świadczę, iż z tego pozwu autentycznego kopii sztuk 27, zgodnie wypisanych w sprawie WJP. Stanisława Bucewicza Chor. pierwszą WWJ. XX. Mateuszowi Stulgińskiemu Altar. Szweksz., Wincentemu Zawadzkiemu Altar. Judrar., Dominikowi Wirszylowi Pleb. Tenen. d. 19, takż tegoż samego dnia 19, Michałowi Szymkiewiczowi Chor., Józefowi Motusewiczowi Rot., Kanutemu Woytkiewiczowi b. Assesor., Józefowi Milmontowi, Antoniemu Kibortowi, Tatianie z Meyszowów Bucewiczowej b. Prez. Aktorcy a Iwanownie Sokołowownie córce sukcesorce pierwszą kopią X. Stulgińskiemu Szweksz., drugą Zawadzkiemu w Judr. Wirszylowi w Te-

mentach, Szymkiewiczowi Wilklanach, Matusewiczowi w Kolnicach, Woytkiewiczowi w Woytkayciach w Tell, Milmontowi w Kaziuliskach, Kibortowi w Parogcadziu. Bucewiczowej i Sokolowownie w Judranach podawszy nazajutrz dnia 20 WW. JPP. Józefowi Burneykowi b. Sędz. Rossieñ. i Rafałowi Kownackiemu b. Sędz. Gran. Szawel. wlewko nabywcy w Janowdowie, Wincentemu Tymińskiemu Wach. woysk pol. w Telszach, Janowi Strzegowskiemu Komor. Ptu Rossieñ., Leonowi, Adamowi, Kazimierzowi i Ignacemu braciom Agnieszce i Katarzynie siostram Słaboszewiczom w Juciach, Franciszkowi Ludwikowi i Wincentemu Gutowskiemu, Rozalii matce, Leonardowi i Wiktoremu synom Zofii in voto Tomaszowej Drukteyniowej, Klarze in voto Siawcillowej, Julii i Antoninie córkom Siawcillom w Gwaldach, Mikołajowi Bucewiczowi b. Sędz. Tel. oycu, Karolowi Kapit. woysk ros., Józefowi Por., Alexandrowi i Romanowi Sędz. braciom Mikołajewiczom Bucewiczom synom w Bucyszkach, Leonardowi, Kryszpinowi dwu imiennemu i Edmundowi braciom Ludwikowiczom Bucewiczom Komor. X. Zmudz. w Woytkiszkach kopie rozdawszy, w tymże samym miesiącu dnia 23 Adamowi, Marcinowi braciom Jerzewiczom Bucewiczom, w Wańkiach, Jerzemu Regent., Tadeuszowi Chor. braciom Kazimierzowiczom Bucewiczom w Podywiciu, Jakóbowi Fran. i Adamowi Adwokat. Rossieñ. braciom Stanisławowiczom Bucewiczom w Berzach w Pcie Telsz., nieletnim Janowi i Eleonorze Andrzejewiczom Bucewiczom z dokładem opieki w Numgolach, Wincentemu Stanisławowiczowi Bucewiczowi Chor. oraz Teofilu z Dworzeckich Bucewiczowej Chor. pretensorce w Starym Pojurzcu Rossieñ. X. Antonjemu Willimowiczowi Pleb. Chweyd. star., Pawłowi Giedwillowi Pisar. Cell., Damazemu Jółkiewiczowi Por. Opiekunom Szpitala Chweydar. WW. OO. Bernardynow konwentow Telsz. Kretyngow. Cytowian. i Datnowskiego tymże Bernardynom d. 28 podałem, oraz w dacie wyżej wypisanej W. Wincentemu Tymińskiemu Wach. woysk pol., jako posiadłości ziemney niemającemu do drzwi Sądowych w Telszach przybwszy, drugą kopią JP. Janowi Tymińskiemu, jako plenipotentowi w Szwątach podałem, oraz wszystkim osobom, tak w pcie Tell. jako też i w Rossieñ. Powiecie mieszkającym, poudzielnie oczewisto w ręce każdemu podawszy, o sprawie w Sądzie Ziem. Rossieñ. na kadencją trzykrólską r. 1823 przypaść mającey uwiadomiłem. Ignacy Janowicz W. X. Z.

Roku 1823 mca stycznia 5 dnia, przed Aktami Ziemskimi Powiatu Telszew, stawając Woźny tę relacją podanego pozwu urzędownie zeznał, przyjęto. Ignacy Dowkont Ziemski Ptu Telsz. Regent.

Roku 1823 miesiąca lutego 5 dnia przed Aktami Ziemskimi Ptu Rosieñ. stawając obecnie Woźny relacją podanego pozwu urzędownie zeznał przyjąłem. Mikołaj Stankowicz Rossieński Grodzki w zastępstwie Ziemskiego Regent.

Roku 1823 lutego 6 dnia, takowy pozew może Redakcyja Kuryera Litew. przyjąć do druku. Prezydent Ziemski Ptu Rossieñ. Jan Kalinowski.

List gończy.

1. W nocy z piątku na sobotę z majątku Lipniszek JW. Pusłowskiego R. R. S. i Kawalera, w powiecie oszmiańskim położonego, o mł 12 odległego od Wilna; zbiegł człowiek służący, poddany z tegoż majątku, skradłszy kłacz szerści światło-gniadey, bez żadney odmiany, rośliny mierney, wcale spastą, już na ozrzebieniu się, i uczyniwszy niemało innych szkod. Opisanie zbiega jest następujące: Tomasz Zwierko, mający lat 20, urody wcale słuszney, włosy światło bład, oczu błękitnych, twarzy okrągławej czerwoney, nieospowaty, nosa proporcjonalnego, wąsów i brody niegolący, na prawem ręku niemający palca, na lewicy niżej łokcia ma ranę, czytać nieumie, mówi po polsku dość dobrze, ma na sobie kozuch, płaszcz samodziłowy z kółnierzem, mało używany, maytki skurą podbite. Takiego to zbiega jako niemającego żadnych świadectw, gdyby się nikt nieważył przyjmować zastrzegam, ale owszem o przytrzymanie i uwiadomienie do majątku Lipniszek, lub też w Wilnie do mieszkającego w pałacu JW. Pusłowskiego na Wielkiej ulicy kassiera, najmocniey upraszam, gdzie oprócz należney wdzięczności, przyzwoitą odbierze nagrodę.

Arendowna dzierżawa.

1. Kommissya Sądowa Edukacyyna dla Gubernii Wolyńskiej, Podolskiej i Kijowskiej w Krzemieńcu ustanowiona, uwiadamia PP. Obywateli, iż na trzyletnią arendowną possessyą dobr edukacyynych połowy wsiow Polemca, Chrypska i Wólki Chrypskiej, w Gubernii Wolyńskiej powiecie Włodzimirskim nie opodal od rzeki splawney Bugu i w bliskości miasta Włodawy leżących, na dniu 22 kwietnia r. b. 1823 zaręczyć się mającą, odbywać się będzie w dniach 2, 3 i 4 kwietnia roku terażniejszego 1823 w miejscu zaanadania Kommissyi publiczna licytacya, bądź w ogół lub oddzielnie Polemca a osobno Chrypska z Wólką Chrypską. Dobra pomienione przynosiły dotąd funduszowi edukacyynemu arendowney intraty przeszło rubli srebrnych 1650 na rok. Nie bętuie zapisanym na licytanta, kto nie złoży summy rubli srebrnych pięciuset, lub dostateczney na nią poręki, w zakład, że się od postąpioney przez siebie przy licytacji summy, nie cofnie, i kto nie okaże pewnego własnego funduszu, lub ewikcyi na rubli srebrnych trzy tysiące, w odpowiedzialność za dopełnienie kon traktu i pretensye gruntowe. O bliższych warunkach równie jak o stanie dóbr, każdy będzie mógł zasięgnąć wiadomość w Kancelliryi Kommissyi i niniejszey. Dnia 31 stycznia 1823 r. Krzemińiec. Kommissarz Sądowy Edukacyyny Józef Drzewicki. Pisarz Franciszek Skarbek Rudzki.

Sąd Exdywizorski.

1. Sąd Taxatorski Exdywizorski za remissą Ziemskiego Upitskiego Sądu w roku 1822 7bra 28 dnia nastąpi, dla rozdzielenia funduszu W. Augustyna Bukowskiego Staros. Miednickie go między jego wierzycieli, do majątku Pomusza w pcie Upitckim położonego, w komplecie zebrany inwentaryą spełnit, i wszelkie wstępy wyrokien, co ostateczną rozprawę uprzedzać może, ułatwivszy, oczewistą rozprawę do dnia 1 marca 1823 odłożył, zachowanie się stosowne do remissy zast zęgl, a między tym: że na niejawiących się w takowym Sądzie, amissya że zostanie zapisaną, niniejszym ogłoszeniem obwieszcza. Dat 1822 8bra 16 Pomusze.

Wolno drukować Franciszek Łopaciński Sędzia Ziem. Up t. Exdywizor. Regent Grod. Upit. i Exdywizorski Jan Skowzgid.

Oświadczenie.

Oświadczenie imieniem WW. JPP. Ignacego i Teresy z Reutow Byczkowskich Sęstwa Granicznych Ptu Wileńskiego, na WW. JPP. Tadeusza i Konstancję Rewińskich małżonków Sędziów byłych granicznych Wileńskich w rzeczy następnej: jeszcze w roku 1786 Starostwo Jankuńskie przez ś. p. Najjaśniejszego Stanisława Augusta Króla pol. oddane zostało na lat 50 WW. Ignacemu Bohanowi, jak poświadcza autentyczny przywilej 1786 roku 3 datowany a 1795 xbra 28 w Ziemstwie Grodzieńskim za Rozkazem Rządu oblatowany, Starosta Boban wydzierzawszy takowe Starostwo Jankuńskie aż do roku 1805, w tymże roku 17 february 24 czynioną, a 27 w Grodzie Wileńskim przyznaną cęssą, następne władanie lat swoich emfiteutycznych ustąpił zaś, w roku 1806 xbra 1 dnia dokumentem daltowanym a tegoż roku i me 24 dnia w Grodzie Wileńskim przyznanym. Zając się Byczkowski zrzekł się takowego Star. Jankuń. w zupełności na żonę swoją Teresę z Reutow Byczkowską, która w roku 1807 aprila 25 sporządzonym dokumentem, a 28 w Grodzie Wileńskim przyznanym, pozostałe lata wyżej wymienione Starostwa dzierżąc, to jest lat jeszcze 17 ustąpiła obzał. Rewieńskiemu pod warunkami następnymi to jest: „aby podatki wszelkie Monarsze akuracie opłacał, granic Starostwa całości dost rzezał, i poddałym żadnych krzywd nieczynił“ Obzał. Rewieński wspólnie z żoną swoją Konstancją Rewieńską dzierżąc nieraz wspomniane starostwo i nieplacąc podatków należnych z takowego Starostwa, przez wszystkie lata swojej posesyi, bo jak poświadcza Ukaz z Izby Skarbowej Wileńskiej wydany w 1811 roku augusta 28 dnia, że już obzał. Rewieński wówczas rubli sr. 680 ko p. 34 winni byli podatków zaległych; nakoniec powiększwszy takowe remanenta opłat Monarszych aż do 4000 rubli sr., straciłście tę posesyę; która na skarb Monarszy zabrana została, i puszczona na licytację, obzał. Rewieńska tę posesyę Starostwa Jankuńskiego nanowo na imię swoje na lat 12, w roku 1819 zaliczyła, lecz kiedy obzał. Rewieński po czai dzisiejszy, nieczynią żadnego starania w zaspokojeniu takowej należności Skarbowi Monarszemu, przez ich zawiniony; i gdy następce JW. Minister Skarbu ukazem swoim 1812 junia 3 chociaż uznał winnymi obzał. Rewieńskich do opłaty Skarbowi zaległych remanentów, jako za ich posesyę zadeltowanych; jednak tymże ukazem, jeśliby nie stało Rewieńskich funduszów, i Byczkowskich pociągnąć do odpowiedzi Skarbowi, przeto gdy oni wieloletnie prośby i rady zaś, obzał. Rewieński długi Monarszego nie uspakajacie, lecz oni jeszcze, przez doliczające się codzień peny powiększacie, a swój majątek staracie się różnymi sposobami na zgubę zaś. utać i frymarzyć, i jak już słychać i jest pewną wiadomością, że obzałowani Rewieńscy bydło, zboże, siano, słomę i dalszy swój dobytek rozprzedaliście i rozprzedacie, a dotąd żadnego grosza na remanent podatków przez siebie zawinionych, jeszcze niewnieśliście do Exakcyi powiatowej, ani też płacić nie myślicie, w czym zaś. delat. szukając własnego bezpieczeństwa, nim prawem czynić będą, w stosunek determinacyi praw urzędownie w aktach Ptu zapisując to oświadczenie, i iżby osoby mające u siebie fundusze wyrażonych WW. Rewieńskich nie wydawały onymże, lub wiedząc o funduszach zaś. ostrzegły, w D. datku Kuryera Lit. opublikować determinujemy i w dowód tego podpisujemy się.

Ignacy Byczkowski Sędzia Gran. Wileński.

Teresa Byczkowska Sędz. Gran. Wileńska.

1823 roku miesiąca stycznia 24 dnia, przed Sądem Ziem. Ptu Wileń. stanawszy obecnie JP. Wincenty Nowicki Adwokat sub. el. Wileńsk. niniejsze oświadczenie dla wpisania do protokołu podał. Przyjęliśmy, Michał Sawicki Prezydent Ziem. Wileń. Sędzia Joachim Czyż. Wileński Ziem. Sędzia Alojzy Jasieński. Regent Jan Zienkowiec.

Zaświadczam że takowe oświadczenie jako w Akta wpisane do druku przez Redakcyę przyjęte być może. Sędzia Ziem. Wileń. Jan Piśanko.

1. Sąd Podkomorsko-Exdyktorski w majętności Linkowcu w powiecie Upit., rozbiorem sprawy, między WW. Bobanami działowy, a z kredytorami Stanisława Bobana Sędz. konkursowy, trunący się, zawiadamia interessowane strony, że dnia 17 idącego miesiąca i roku dekret oczewisty ostateczny promulgować będzie. Dat w Linkowcu 1823 lutego 10 dnia. Regent Podkomorsko Exdyktorskiego Sądu Jan Jasieński.

Wolno drukować, Podkomorzy Kowieńskiego Powiatu. Ludwik Zawisza.

Ogłoszenie.

2. Kommissya Sądowa Naywyższym Imieniem JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ukazem do dzieł i długów JW. Konstancji z Xiążąt Lubomirskich Hrabiny Rzewuskiej, odrębnie ustanowiona, na mocy Punktu 21go tegoż Imiennego Ukazu od dnia 18 julia 1821 roku wypadłego niniejszym w Rossyjskich i Polskich Gazetach ogłasza. 1mo że Kommissya rzeczona, odkryta została dnia 19 xbris 1821 roku, w Starym Konstantynowie, i o takowym odkryciu równie jak o terminach jawienia się w niej wierzycieli Hrabiny Rzewuskiej, dla przedstawienia praw ich, uczynioną w tymże samym czasie publikacją w Rossyjskich, Polskich i zagranicznych Gazetach. Osobno zaś wezwano wierzycieli przez Guberskie Rządy. 2do wybranym przez wierzycieli administratorem, przepisała Kommissya potrzebne do ich sprawowania się prawidła. 3tio uczyniła rozporządzenie o zdjęciu rachunków, z poprzedniczych rządów. 4to wezwała Hrabinę Rzewuskę, która obecność swą zapisała. 5to tradycyę z dóbr niektórych zdjęta i dobra takowe pod administracją oddała. 6to postanowiła środki względnie akkuratney opłaty kaziennych podatków. 7mo z powodu że posiadacze dóbr za zakładnemi tranzakcyami, uchylali się od przyjęcia nadzorowej nad temiż dobrami administracyi, czyniła w tej mierze z różnemi jursdykcyami, i urzędami zniesienia się, które w końcu o rozwiązanie Rządzącego Senatu oparte zostały. 8vo odebrała komportacyę dokumentów w pierwszym stopniu od Hrabiny Rzewuskiej. 9no postanowiła ordynacyą zamykającą w sobie przepisy, o przychodzeniu stron do Kommissyi, o zasiadaniu teyże, o zatrudnieniach Kancellaryi i jey utrzymaniu, o funduszach na utrzymanie członków wyjąwszy Prezesa Kommissyi Woł. Guberskiego Marszałka Ledóchowskiego, który od przyjęcia wszelkiej nadgrody wymówił się. Nakoniec zaprowadziła potrzebne prothokuly i xięgi. 10mo z przyczyny iż niektórzy administratorowie od włożonego na siebie obowiązku uchylili się, dla wyboru nowych zjazd wierzycieli przeznaczyła, 11mo obrany został Prokurator massy i do przysięgi przyprowadzony. 12do ukończyła Kommissya wspór o rozciągnięcie administracyi nad kluczem Kowelskim i znaczną część długów bankowego dobra te obciążającego, wypłaciła. 13tio czyniła z różnemi jursdykcyami zniesienia się o dostawienie dokumentów i dzieł, dotyczących się majątku Hrabiny Rzewuskiej, tudzież o ponaglenie do takiegoż dostawienia poprzedniczych jey plenipotentów i innych osób. 14to naznaczyła termin w dniu 1 Sbra do podania przez Hrabinę Rzewuskę tabelli jey długów i do dopełnienia przysięgley komportacyi dokumentów, za poprzedzającym

spisaniem całego jey archywmu. 15to ażeby takoważ komportacya dokumentów przysięgła ze strony wierzycieli i objawienia o ich długowych pretensyach, w naznaczonym przez Naywyższy Imienny Ukaz terminie były dopełnione, przeto do ciągłego bez przerwy odbierania, dwóch Członków Kommissyi oddzieliła. 16to dla pozostałych Członków, którym poruczone rewizyą dóbr i spisanie inwentarzy należne prawidła zakreśliła. 17mo poczem Kommissya od 182ch kredytorów w różnych czasach jawiących się komportacyą dokumentów przysięgła. A od ośmiu objawienia ich pretensy przyjętych. 18wo dwóch Członków Kommissyi większą część klucza Staro-Konstantynow zrewidowali, opisali, i inwentarze postanowili. 19no z powodu niedopuszczenia przez niektórych posiadaczów dóbr w Kluczu Staro-Konstantynowskim do wyżej wzmiankowanej rewizyi i spisanie, Kommissya czyniła potrzebne z różnemi ich jurydykcyami zniesienia się, które teraz na odpowiedzialności Woł. Guberskiego Rządu oparte zostały. 20mo po dostatecznym przeświadczeniu się, że Hrabina Rzewuska, dla mnogości zatrudnień ze strony maszy i obszerności archywmu, niebyła w stanie nspieszyć komportacyi dokumentów do dnia 18bra, tenże termin do dnia 20 lutego 1823 r. Kommissya przedłużyła. 21mo wszystkie prozby Hrabiego Wacława Rzewuskiego zdecydowała, i względnie dwóch Członków, których mu Najjaśniejszy Monarcha w Kommissyi zasa-dzić dozwolił, należne uczyniła postanowienie, oraz JOXciu Ministrowi Sprawiedliwości o tym doniosła. 22do zakreśliła potrzebne prawidła delegowanym Członkom dla rewizyi dóbr Kluczów Sawrańskiego, Nagurzańskiego, i Kowelskiego, z których pierwszy w Gubernii Podolskiej powiatach Bałtskim i Olhopolskim. Drugi w Gubernii teyże powiecie Kamienieckim, trzeci w Gubernii Wołyńskiej powiecie Kowelskim są położone. 23tio czyniła zniesienie się z Sądem szlacheckim Lwowskim Państwa Galicyjskiego, w interessach tyczących się majątku Hrabiny Rzewuskiej. 24to przez delegowanych dwóch Członków Kommissyi, na za-skarżenia przez wierzycieli administracyi Sawrańskiej uczyniła dosledzenie, oraz niektóre do tegoż Klucza postanowienia, do skutku przy-wiodła. 25to w Kluczach Staro-Konstantynowskim i Nagurzańskim podobnież rozporządzenia ekonomiczne, przez drugich dwóch Członków załatwiła. Nakoniec 26to chociaż dla niedopełnionej jeszcze komportacyi dokumentów z strony maszy nie mogła Kommissya zająć się rozpatrzeniem kredytorskich preten-syi i osądzeniem spraw ich długowych, kiedy jednak pomimo to wchodziły do Kommissyi różne uboczne i cząstkowe prozby. Oprócz tego administratorowie wstępowali z rapportami i objaśnieniami, tudzież w wydziale ekono-micznym podawane były mnogie prozby i za-dania. Dla czego Kommissya decydując wszy-stkie te okoliczności, zmuszona była zaprowadzić osobne dwa protokoły, prawny i ekonomiczny, przeto w pierwszym z nich 188, w drugim 98, re-

zolucyi wykreśliła. Działo się na sessyi sądowej d. 24 stycz. 1823 na sessyi Sądowej w Starym Konstantynowie. Rezolucyą względem powyższego obwieszczenia podpisali. Prezes Kom-missyi Wincenty Ledochowski. Członek Kom-missyi Dyonizy Opacki. Członek Kommissyi Ludwik Dubiecki. Członek Kommissyi Win-centy Jezierski. O zgodności z żurnalem świad-czę Sekretarz Felix Zawadzki. Expedytor Niepokoyczycki.

3. Niżej podpisany syn ś. p. Jakóba Gie-dymina Chorażego Ziem. Ptu Trock. z dnem 20 augusta r. z., ponieważ dni małoletności ukończył, i wskutek metryki chrztu wydanej w księgę Obywateli wotujących Trockiego Ptu jest już umieszczonym; przedsiębiorąc zaś w dalszej koleji różnych moich interessow dzia-łanie, podług własney woli bez pośrednictwa dotychczas exystującej opieki, gdy w Dodatku Kuryera Lit. pod N. 16 r. terażniejszego do-strzegam przez najstarszego brata mojego W. Stanisława Giedymina wpisane ostrzeżenie, a to celem iż brat mój Józef Giedymin Sędzia summy w schedzie na mnie przypadającej w ręku WW. Sianożęckich naydujający się nie-odbierał, widzę potrzebę z własnego przekonania to podać do wiadomości że: w naywięk-szym zaufaniu o dobrej promocyi interessa tegoż brata mojego Józefa uprosiłem do przy-jęcia pełnomocnictwa, któremu w dniu dzisiej-szym wspólnie z bratem moim Leonardem od-stawnym Rotmistrzem przyznana wydałem ple-nipotencyą, a tem samem jeżeli przez samoje-dnego brata mojego Stanisława komu innemu w imieniu moim do jakiego bądź interessu od momentu wyścia z opieki mojej, zostało na-dane polecenie, za nieważne i nie prawdziwe ogłaszam. Dat w Wilnie 1823 febr. 8 dnia. Bernard Giedymin.

Roku 1823 lutego 8 d. wolno drukować. Wileński Ziemski Sędzia Aloizy Jasienski.

Przedaż majątku.

3. Jest do wybycia lub 3letniej od śgo Jerzego arędy majątek Busieniaty o półtóry mili od Wilna leżący; w którym 12 heczek o-ziminy wysiewu i odpowiednia ilość pastwizny znajduje się, z bydłem, browarem, młynem wodnym i dwiema na trakcie Lidzkim karcz-mami; potrzebujący kupna lub arędy całości tego majątku, lub życzący wziąć w arędę młyn tylko lub same karczmy, mają się udać do dzieciczki JW. Anny z Reutów Goreckiej Woyskiej Wileń. mieszkającej w domu Wróblewskiego przy sto Jańskiej ulicy.

Roku 1823 mca lutego 7 dnia. Takową awizacyą Redakcyja może umieścić do Gazet Kuryera Lit. poświadczam. Michał Sawicki Prezydent Ziem. Ptu Wileń.

Wyjeżdżają za granicę.

3 Do Prus i Saksonii Wileński 3ciy Gildy kupiec Morduch Szlownikz Mayzel, z Prykaszczykiem Prużańskiego 1ey gildy kupca Beniamina Perelateyna, Szewielem Leybowiczem Szlorbergiem za familijnym interesem na miesiąc dziesięć.

Observacje meteorologi- czne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 13 godz. 6½	27 cal. 5,7 lin.	+ 1, stopni	Poludn. Wschodni	Odwilż
	dnia 14 — —	27 — 5,7 —	+ 0,5 — —	Poludn. Wschodni	Pochmurno